

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului pentru stabilirea unor măsuri bugetare privind utilizarea contribuției de solidaritate instituită prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 186/2022 privind unele măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2022/1854 al Consiliului din 6 octombrie 2022 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Necesitatea îndeplinirii obligației României, în calitate de stat membru, privind raportarea modului de utilizare a sumelor colectate cu titlu de contribuție de solidaritate în conformitate cu prevederile art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 186/2022 *privind unele măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2022/1.854 al Consiliului din 6 octombrie 2022 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie*, aprobată cu completări prin Legea nr. 119/2023 .

Necesitatea asigurării fondurilor pentru plata sumelor acordate ca măsuri de sprijin pentru clienții casnici și clienții noncasnici în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 - 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu Programul de Guvernare 2023-2024 Viziune pentru Națiune, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 22/2023, pct. 6, cap. VIII:

”Plafonarea și compensarea prețurilor la energie electrică și gaze naturale.

Este important ca aceste măsuri să continue să fie monitorizate și implementate în mod eficient, astfel încât să poată fi oferită asistență în mod special consumatorilor vulnerabili, dar și consumatorilor casnici și non-casnici și să se asigure o protecție adecvată împotriva creșterilor excesive de prețuri la energie electrică și gaze naturale.”

Potrivit art. 1, pct. I.3 din **Legea nr. 193/2023** privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, **Guvernului este abilitat ca în domeniul ”Finanțe și economie” să emită ordonanțe privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare.**

2.2 Descrierea situației actuale

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 186/2022, aprobată cu completări prin Legea nr. 119/2023 au fost adoptate măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2022/1854 al Consiliului din 6 octombrie 2022 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie.

Sunt contribuabili obligați la plata contribuției de solidaritate plătitorii de impozit pe profit potrivit art. 13 și de impozit pe veniturile microîntreprinderilor potrivit art. 47 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, care desfășoară activități în sectoarele țițeiului, gazelor naturale, cărbunelui și rafinăriilor, care fac obiectul Regulamentului (CE) nr. 1.893/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 de stabilire a Nomenclatorului statistic al activităților economice NACE a doua revizuire și de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 3.037/90 al Consiliului, precum și a anumitor regulamente CE privind domenii statistice specifice, cu codurile CAEN: 0610 - "Extracția țițeiului", 0620 - "Extracția gazelor naturale", 0510 - "Extracția huilei", 1910 - "Fabricarea produselor de cocserie" și 1920 - "Fabricarea produselor obținute prin rafinarea petrolului" și care au ponderea acestor activități în cifra de afaceri de peste 75% inclusiv.

Contribuția de solidaritate se calculează, se declară și se plătește anual până la data de 25 iunie inclusiv a anului următor sau până la data de 25 a celei de a șasea luni inclusiv de la închiderea anului fiscal modificat/exercițiului financiar diferit.

Astfel, pentru anul 2022, contribuția de solidaritate avea termen de plată data de 25 iunie 2023, urmând ca sumele încasate într-un cont distinct de disponibil în lei deschis la unitățile Trezoreriei Statului din cadrul organelor fiscale centrale competente, codificat cu codul de identificare fiscală al contribuabilului să fie virate în prima zi lucrătoare a lunii iulie 2023, respectiv a lunii iulie 2024, de unitățile Trezoreriei Statului într-un cont distinct de disponibil în lei deschis pe numele Ministerului Finanțelor la Activitatea de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, denumit "Contribuție de solidaritate".

Potrivit art. 6 alin. (1) din O.U.G. nr. 186/2022, aprobată cu completări prin Legea nr. 119/2023 (care reflectă prevederile art. 17 alin. 1 din Regulamentului (UE) 2022/1.854) încasările din contribuția de solidaritate trebuie să se utilizeze în anumite scopuri, respectiv pentru:

a) măsuri de sprijin financiar pentru consumatorii finali de energie, în special pentru gospodăriile vulnerabile, pentru a atenua efectele prețurilor ridicate la energie, într-un mod direcționat;

b) măsuri de sprijin financiar pentru a contribui la reducerea consumului de energie, cum ar fi prin licitații sau sisteme de ofertare menite să reducă cererea, reducerea costurilor de achiziție de energie ale consumatorilor finali de energie pentru anumite volume de consum, promovarea investițiilor consumatorilor finali de energie în surse regenerabile de energie, în investiții structurale în eficiența energetică sau în alte tehnologii de decarbonizare;

c) măsuri de sprijin financiar pentru sprijinirea întreprinderilor din industriile mari consumatoare de energie, cu condiția ca acestea să fie condiționate de investiții în energia din surse regenerabile, în eficiența energetică sau în alte tehnologii de decarbonizare;

d) măsuri de sprijin financiar pentru dezvoltarea autonomiei energetice, în special investiții în conformitate cu obiectivele REPowerEU, prevăzute în planul REPowerEU și în REPowerEU: acțiuni europene comune, cum ar fi proiecte cu o dimensiune transfrontalieră;

e) pentru finanțarea comună a unor măsuri menite să reducă efectele negative ale crizei energetice, printre care se numără sprijinul pentru protejarea ocupării forței de muncă, pentru recalificarea și perfecționarea forței de muncă sau pentru promovarea investițiilor în eficiența energetică și în energia din surse regenerabile, inclusiv în proiecte transfrontaliere, precum și în Mecanismul Uniunii de finanțare a energiei din surse regenerabile prevăzut la art. 33 din Regulamentul (UE) 2018/1.999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

Conform art. 6 alin. (3) din OUG 186/2022:

"Repartizarea sumelor colectate și aprobarea schemelor de sprijin pe destinațiile prevăzute la alin. (1), cu respectarea distribuției prevăzute la alin. (2), se realizează prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Energiei și Ministerului Muncii și Solidarității Sociale",

Distribuirea sumelor este realizată în conformitate cu prevederile alin. (2), respectiv un procent de 70% se distribuie pentru finanțarea măsurilor prevăzute la alin. (1) lit. c), d) și e), iar diferența pentru finanțarea măsurilor prevăzute la alin. (1) lit. a) -e)."

Potrivit considerentului 56 al Regulamentului UE) 2022/1854:

"Utilizarea încasărilor în aceste scopuri reflectă caracterul excepțional și temporar al contribuției de solidaritate ca măsură menită să reducă și să atenueze efectele negative ale crizei energetice asupra gospodăriilor și întreprinderilor din întreaga Uniune, cu obiectivul de a proteja piața internă și de a preveni riscul unei fragmentări suplimentare. Creșterea prețurilor la energie afectează toate statele membre. Cu toate acestea, din cauza diferențelor în ceea ce privește mix energetic respectiv al acestora, nu toate statele membre sunt afectate în același mod și nu toate dispun de aceeași marjă de manevră bugetară pentru a lua măsurile necesare în scopul de a proteja gospodăriile și societățile vulnerabile. În absența unei măsuri la nivelul Uniunii, cum ar fi o contribuție de solidaritate, există un risc ridicat de perturbare și de fragmentare suplimentară a pieței interne, care ar fi în detrimentul tuturor statelor membre, având în vedere integrarea piețelor energiei și a lanțurilor valorice. Combaterea sărăciei energetice și abordarea consecințelor sociale ale crizei energetice, în special pentru a proteja lucrătorii din industriile expuse, reprezintă, de asemenea, o chestiune de solidaritate între statele membre. Pentru a maximiza impactul contribuției de solidaritate, încasările obținute din aceasta ar trebui utilizate în mod coordonat și/sau prin intermediul instrumentelor de finanțare ale Uniunii, în spiritul solidarității."

In ceea ce privește destinația sumelor colectate din contribuția pentru solidaritate, atât Regulamentul UE) 2022/1.854, cât și O.U.G. nr. 186/2022, aprobată cu completări prin Legea nr. 119/2023 prevăd că *încasările din contribuția de solidaritate se utilizează în oricare dintre scopurilor stabilite la art. 17 alin. (1) din regulament și respectiv art. 6 alin. (1) din ordonanța de urgență.*

Distribuirea pe destinațiile stabilite și procentele de alocare în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (2) din O.U.G. nr. 186/2022, aprobată cu completări prin Legea nr. 119/2023 este o măsură stabilită doar la nivel național din rațiuni atât administrative cât pentru a se atinge scopul instituirii acestei contribuții așa cum este acesta descris de Regulamentul (UE) 2022/1854.

La nivelul anul 2023, cadrul legal național prevede măsuri de sprijin aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale, precum și tuturor celorlalți participanți la piața de energie, după cum urmează:

A. 1. Schema de compensare a facturilor pentru energie electrică și gaze naturale, a fost aplicabilă în sezonul rece noiembrie 2021 –martie 2022, în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 118/2021 privind stabilirea unei scheme de compensare pentru consumul de energie electrică și gaze naturale pentru sezonul rece 2021-2022. Creșterea prețurilor pe piețele de energie electrică și gaze, la nivel internațional, a condus la adoptarea acestor măsuri complementare de protecție a populației expuse dificultăților de achitare a acestor costuri. Mecanismul de compensare a fost instituit astfel încât prețurile la energie electrică și gaze naturale plătite de către consumatorul casnic să nu contribuie la creșterea nivelului sărăciei energetice.

2. Plafonarea prețurilor la energie electrică și gaze naturale atât pentru consumatorii casnici, cât și pentru non-casnici, cu aplicabilitate în perioada 1 aprilie 2022 - 31 martie 2025, în baza prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale. Scopul programului este acela de stabilire a unor măsuri de sprijin, astfel încât prețurile la energie electrică și gaze naturale plătite de clienții finali să nu contribuie la creșterea nivelului sărăciei energetice.

Măsurile de sprijin sunt aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale, precum și tuturor celorlalți participanți la piața de energie, respectiv producătorilor de energiei electrică și gaze naturale, furnizorilor, distribuitorilor și operatorilor de transport și sistem. Actele normative au fost promovate având în vedere situația determinată de creșterea prețurilor pe piețele de energie electrică și gaze naturale la nivel național și internațional, efectele provocate de aceste creșteri, necesitatea de a nu agrava nivelul de sărăcie energetică deja existent la nivel național și de a nu afecta dramatic activitatea economică.

Printre prevederile celor două acte normative se regăsesc:

- **plafonarea prețurilor la energie electrică și gaze naturale, pentru diverse categorii de consumatori,**
- **exceptarea de la plata contravalorii tarifelor reglementate,**
- **compensarea furnizorilor care trebuie să livreze energie electrică și gaze naturale clienților finali la un preț inferior costurilor, în urma intervenției statului, din sumele puse la dispoziție Ministerului Energiei și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, inițial de la bugetul de stat și, ulterior, din Fondul de Tranziție Energetică, constituit în baza prevederilor art. 15 ale Ordonanței de urgență nr. 119/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și**

gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei.

De asemenea, prin Legea nr. 357/2022 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, pentru a veni în sprijinul participanților din piața de energie și pentru a fluidifica plățile spre agenții economici, ***s-a stabilit ca, pentru cererile depuse aferente lunilor de după data de 1 ianuarie 2023, Ministerul Energiei și Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, să achite 40% din valoarea menționată în cererile respective înainte de validarea acestora de către ANRE, urmând ca regularizarea pe valoarea totală să se efectueze după primirea notificării din partea autorității de reglementare.***

Contul prevăzut la art. 15 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare este contul distinct de disponibil în lei deschis pe numele Ministerului Finanțelor deschis la Activitatea de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, denumit «Fondul pentru Tranziție Energetică», din care se efectuează plata compensărilor menționate anterior, pentru facilitățile oferite consumatorilor finali în baza OUG 118/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 259/2021, cu modificările și completările ulterioare și OUG 27/2022, cu modificările și completările ulterioare.

În condițiile în care aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 este prevăzută să se realizeze până în luna martie 2025, prevederile Legii nr. 357/2022 menționează obligația efectuării de plăți în avans, iar compensarea furnizorilor trebuie să se efectueze periodic, lună de lună, în baza calculelor efectuate la nivelul Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei și a cererilor depuse de furnizori, s-a constatat existența unui deficit de finanțare, fiind necesară analiza surselor financiare disponibile de acoperire a acestuia.

Până în prezent au fost alocate sume pentru plata măsurilor de sprijin prevăzute de O.U.G. nr. 27/2022, după cum urmează:

a) sume alocate Ministerului Energiei/Ministerului Muncii și Solidarității Sociale de la bugetul de stat, până la data intrării în vigoare a O.U.G. nr. 119/2022 (1 septembrie 2022);

b) sumele colectate în contul prevăzut la art. 15 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, cont distinct de disponibil în lei deschis pe numele Ministerului Finanțelor deschis la Activitatea de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, denumit «Fondul pentru Tranziție Energetică».

În contul prevăzut la lit. b) se colectează și sumele repartizate prin hotărâri ale Guvernului, în temeiul art. 20 alin. (8) din Legea nr. 256/2018 privind unele măsuri necesare pentru implementarea operațiunilor petroliere de către titularii de acorduri

petroliere referitoare la perimetre petroliere offshore și onshore de adâncime, conform cărora:

”(8) Sumele datorate de titularii de acorduri petroliere referitoare la perimetrele offshore și onshore de adâncime ca impozit asupra veniturilor suplimentare se colectează într-un cont special utilizat pentru finanțarea înființării și extinderii rețelelor de distribuție a gazelor naturale și a racordurilor la sistemul național de transport gaze naturale. Din acest cont pot fi alocate, prin hotărâre a Guvernului, fonduri pentru finanțarea și altor investiții și activități de restructurare în domeniul energiei, precum și pentru alimentarea contului prevăzut la art. 15 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare. Repartizarea sumelor colectate se face prin hotărâre a Guvernului. Colectarea impozitului asupra veniturilor suplimentare se administrează de către Agenția Națională de Administrare Fiscală, potrivit Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.”.

Sumele au fost repartizate în conformitate cu prevederile:

- suma de 1.900 milioane lei: H.G. nr. 1474/2022;
- suma de 335 milioane lei: H.G. nr. 8/2023;
- suma de 440.799 mii lei: H.G. nr. 324/2023.

Precizăm că la data elaborării prezentei, **Ministerul Energiei confirmă o valoarea totală eligibilă pentru plată în cuantum estimat de 2.443,96 milioane lei, iar Ministerul Muncii și Solidarității Sociale de 1480 milioane lei** care trebuie achitată furnizorilor de energie electrică și gaze naturale în termenele stabilite prin O.U.G 27/2022, respectiv avans 40% din valoarea totală solicitată în cererea de decontare, în 10 zile de la înregistrarea cererii și restul de plată, în termen de 10 zile de la primirea adresei de validare de la ANRE.

B. Programul de acordare a măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie. Se acordă în baza *Legii nr. 226/2001 privind stabilirea măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie*. Conform legii, măsurile de protecție socială sunt financiare și non – financiare și vor fi finanțate din bugetul de stat, din bugetele locale sau din fonduri europene. Măsurile de protecție socială financiare constau în acordarea de ajutoare destinate asigurării nevoilor energetice minimale și sunt reprezentate de:

1. Ajutor pentru încălzirea locuinței, acordat pe baza următoarelor criterii:

- pragul maxim de venit până la care o persoană sau familie poate beneficia de ajutorul pentru încălzire a fost stabilit la 1.386 lei/persoană din familie și la 2.053 lei pentru persoana singură;
- stabilirea cuantumului ajutoarelor, respectiv prin compensare procentuală aplicată unei valori de referință diferențiată în funcție de sistemul de încălzire. Compensarea procentuală este de 100% pentru beneficiarii cu cele mai mici venituri și de

minimum 10% pentru cei ale căror venituri se află la limita maximă.

- acordarea ajutorului social pentru încălzirea locuinței pe baza venitului net lunar al familiilor sau persoanelor singure;
- stabilirea valorii de referință la care se aplica compensarea procentuală, pentru cele patru sisteme de încălzire ale locuinței: încălzire cu energie termică furnizată în sistem centralizat (valoarea de referință se stabilește lunar, în limita consumului mediu și în funcție de prețul local al energiei termice facturate populației), încălzire cu gaze naturale (250 lei/luna), încălzire cu energie electrică (500 lei/luna) și încălzire cu combustibili solizi sau lichizi (320 lei/luna);
- raportarea procentuală la valoarea de referință reprezintă ajutorul maxim acordat, ajutorul efectiv fiind acordat în funcție de consum. Astfel, pentru o familie fără venituri care poate beneficia de un ajutor pentru energie electrică de 500 lei, dacă contravaloarea consumului este de 400 lei, la furnizor se va deconta doar suma de 400 lei.

2. Suplimentul pentru energie acordat pe tot parcursul anului. Venitul mediu net lunar până la care se acordă suplimentul pentru consumul de energie este de 1.386 lei pe persoană în cazul familiei și 2.053 lei, în cazul persoanei singure și se acordă astfel:

- în valoare de 30 lei/lună pentru consumul de energie electrică;
- în valoare de 10 lei/lună pentru consumul de gaze naturale;
- în valoare de 10 lei/luna pentru consumul de energie termică;
- în valoare de 20 lei/luna pentru consumul de combustibili solizi și/sau lichizi;

Prin excepție, în valoare de 70 de lei, dacă singura sursă de energie folosită este energia electrică.

3. Tichetele pentru energie, reglementate recent de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 166/2022 privind unele măsuri pentru acordarea unui sprijin categoriilor de persoane vulnerabile pentru compensarea prețului la energie, suportat parțial din fonduri externe nerambursabile*. Se stabilesc măsurile pentru acordarea unui sprijin temporar aferent anului 2023 categoriilor de persoane vulnerabile prevăzute de lege cu venituri sub un anumit prag, stabilit de lege, pentru a compensa prețul la energie indiferent de natura acesteia, respectiv energie electrică, energie termică centralizată, gaze, butelie, lemne pentru foc, păcură, peleți și alte materiale de încălzire. Sprijinul este în valoare nominală de 1.400 lei și poate fi utilizat până la data de 31 decembrie 2023 fiind acordat pe loc de consum/gospodărie vulnerabilă, în două tranșe, astfel:

- a) **700 lei/semestru**, se acordă în luna februarie 2023 pentru perioada 1 ianuarie 2023 - 30 iunie 2023;
- b) **700 lei/semestru**, se acordă în luna septembrie 2023 pentru perioada 1 iulie 2023 - 31 decembrie 2023.

Soldul contului 50.55 "contribuția de solidaritate" la data de 4 iulie 2023 este în sumă de 3.140.816.610,00 lei.

În contextul de față, problema plăților pentru serviciile de energie electrică și gaze naturale reprezintă o urgență, datorită faptului că neplata compensațiilor către furnizorii de energie ar putea duce la întreruperi în furnizarea acestor servicii esențiale. Dacă furnizarea de energie ar

fi întreruptă sau perturbată, ar exista implicații grave pentru economie, securitatea națională și pentru viața de zi cu zi a cetățenilor.

În plus, având în vedere că serviciile de energie electrică și gaze naturale sunt esențiale pentru funcționarea societății, orice întârziere în rezolvarea acestei probleme nu ar fi doar nedorită, ci ar putea de asemenea avea un impact negativ semnificativ asupra întregii societăți.

Pentru menținerea unui echilibru al prețurilor la energie, statul membru poate utiliza sumele încasate din contribuția pentru solidaritate pentru oricare dintre scopurile stabilite la art. 17 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2022/1854, iar intervenția cea mai rapidă pentru atingerea scopului, în anul 2023, apare ca fiind continuarea aplicarea măsurilor de sprijin prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere:

- prevederile art. 17 alin. (1) lit. a) din Regulamentul (UE) 2022/1854;

- măsurile de sprijin în vigoare la data prezentului act normativ care conduc la accesibilitatea prețurilor la energie electrică și gaze naturale,

aplicarea măsurilor de sprijin prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare și alocarea sumelor reprezentând contravaloarea contribuției de solidaritate în contul prevăzut la art. 15 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, cont distinct de disponibil în lei deschis pe numele Ministerului Finanțelor deschis la Activitatea de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, denumit «Fondul pentru Tranziție Energetică, apare ca o necesitate stringentă.

Prin urmare, se impune o intervenție de urgență pentru asigurarea fondurilor necesare plății sumelor solicitate la decontare în temeiul OUG nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare, în sensul utilizării în anul 2023 ca sumele colectate din contribuția de solidaritate plătite în contul prevăzut la art. 7 să fie utilizate pentru alimentarea contului prevăzut la art. 15 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare.

Intervenția legislativă privește, instituirea, pentru sumele colectate în anul 2023 reprezentând contravaloarea contribuției de solidaritate unui scop unic, respectiv acela de a asigura plata măsurilor de sprijin prevăzute Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, ***fînd necesară instituirea unei excepții de la prevederile art. 6 alin. (2) și (3) din O.U.G. nr. 186/2022, aprobată cu completări prin Legea nr. 119/2023.***

Elementele care justifică încadrarea în prevederile art. 1 pct. I.3 din Legea nr. 193/2023 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe sunt următoarele:

Luând în considerare faptul că între obiectivele avute în vedere prin instituirea contribuției de solidaritate este și acela de a finanța măsuri de sprijin financiar pentru consumatori finali de energie, în special pentru gospodăriile vulnerabile, pentru a atenua efectele prețurilor ridicate la energie, într-un mod direcționat,

deoarece prin măsurile de sprijin stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, se urmărește atenuarea efectelor prețurilor ridicate la energie electrică și gaze naturale în contextul economic național și European marcat de impactului social și economic negativ pe care îl generează, precum și incertitudinile majore legate de aprovizionarea cu gaze naturale războiul din Ucraina, în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2025,

având în vedere că potrivit art. 17 din Regulamentul (UE) 2022/1854, este atribuită statelor membre competența privind utilizarea încasărilor din contribuția de solidaritate temporară, astfel încât măsurile de sprijin propuse să aibă un impact suficient de rapid în a atenua evoluțiile excepționale ale prețurilor pe piețele de energie în beneficiul statelor membre, consumatorilor și societăților, obiectiv ce poate atins prin finanțarea măsurilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare că prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, au fost stabilite mai multe categorii de beneficiari, clienți casnici și non-casnici, care au beneficiat de prețuri plafonate pentru energia electrică și/sau gazele naturale consumate, diferența dintre prețul plafonat și prețul real al celor două utilități fiind compensat de la bugetul de stat, măsură care, se poate fi circumscrisă prevederilor art. 17 alin. (1) lit. a) din Regulamentul (UE) 2022/1854,

întrucât pentru menținerea unui echilibru al prețurilor la energie, statul membru poate utiliza sumele încasate din contribuția pentru solidaritate pentru oricare dintre scopurile stabilite la art. 17 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2022/1854, iar intervenția cea mai rapidă pentru atingerea scopului, în anul 2023, apare ca fiind continuarea finanțării măsurilor de sprijin prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare,

în considerare că sursele de finanțare pentru acoperirea sumelor necesare plății măsurilor de sprijin stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, nu sunt suficiente, existând un deficit de aproximativ 4000 milioane lei la nivelul Ministerului Energiei și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale,

întrucât există riscuri semnificative de lichiditate pentru furnizorii de energie, care ar putea crea un blocaj pe lant în sectorul energetic, în sensul imposibilității asigurării platilor către operatorii de transport, distribuție, producție și, nu în ultimul rând, către bugetul de stat

având în vedere importanța asigurării în plan economic și social a unui nivel ridicat de protecție a vieții, sănătății și securității consumatorilor, precum și necesitatea garantării dreptului acestora cu privire la implementarea măsurilor de sprijin stabilite prin norme de nivel primar în scopul asigurării unei mai bune funcționalități a pieței de energie și a unui nivel înalt de protecție a consumatorilor cu privire la practicile comerciale, ce pot aduce atingere intereselor economice ale acestora, printr-o protecție sporită a consumatorilor, fapt ce arată necesitatea adoptării de măsuri care să permită realizarea obiectivelor stabilite prin

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, cu consecința adoptării de măsuri care să permită, în temeiul art. 17 alin. (1) lit. a) din Regulamentul (UE) 2022/1854, repartizarea sumelor colectate pentru destinația menționată,

luând act de faptul că una dintre direcțiile de acțiune prioritare ale Programului de guvernare 2023-2024 - Viziune pentru națiune, o reprezintă măsurile de răspuns la evoluția prețurilor din sectorul energetic, a căror creștere a determinat distorsiuni majore la nivelul consumatorilor din mediul economic și privat,

luând în considerare obligația României, în calitate de stat membru, de a raporta Comisiei Europene, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2022/1854, modul de utilizare a încasărilor din contribuția de solidaritate în termen de o lună de la data la care veniturile au fost colectate, respectiv până la 25 iulie 2023, pentru contribuția de solidaritate aferentă anul 2022.

2.3 Schimbări preconizate

Prin prezentul proiect de act normativ se propune ca, prin excepție de la prevederile art. 6 alin. (2) și alin. (3), sumele corespunzătoare contribuției de solidaritate colectate în anul 2023, în contul prevăzut la art. 7 alin. (2) se utilizează pentru alimentarea contului prevăzut la art. 15 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, Ministerul Finanțelor este autorizat să alimenteze contul prevăzut la art. 15 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, cu suma prevăzută la alin. (1), în termen de 3 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe.

2.4 Alte informații *) Nu este cazul

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ

Se asigură punerea în aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 - 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, cu modificările și completările ulterioare, *în scopul asigurării sumelor necesare plății compensărilor acordate furnizorilor de energie electrică și gaze naturale* acordate potrivit art. 7, în termenele prevăzute la art. 9 alin. (10) din acest act normativ.

3.2 Impactul social

Implementarea proiectului de act normativ va avea efecte economice și sociale pozitive, prin măsurile de sprijin ale consumatorilor finali de energie. Sunt asigurate sumele necesare pentru compensarea furnizorilor care trebuie să livreze energie electrică și gaze naturale clienților finali la un preț inferior costurilor, în urma intervenției statului.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4 Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9 Alte informații

Nu au fost identificate alte informații.

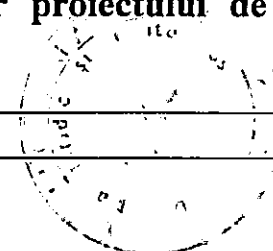
Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit						
b) bugete locale i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						

4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare Nu au fost identificate.						
4.8 Alte informații Nu au fost identificate.						
Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice						

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Proiectul de act normativ este emis în aplicarea <i>Regulamentului (UE) 2022/1.854 al Consiliului din 6 octombrie 2022 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie.</i>
5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.6. Alte informații Nu au fost identificate.
Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate. Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ – proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 798/2023; b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social – proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Economic și Social prin avizul nr. 5638/2023; d) Consiliul Concurenței – a transmis adresa nr. RG/10884/2023; e) Curtea de Conturi –
6.6 Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Din perspectiva dreptului constituțional (Decizia nr. 152/2020) și administrativ, o situație de urgență este caracterizată prin prezența unui eveniment sau a unui ansamblu de circumstanțe care amenință buna funcționare a unor servicii publice esențiale sau bunăstarea publică în general. În contextul dat, fluctuațiile necontrolate și arbitrare ale prețurilor energiei electrice și gazelor naturale reprezintă o astfel de situație de urgență, întrucât acestea ar putea pune în pericol accesul la aceste servicii esențiale și poate avea efecte negative asupra economiei și asupra vieții cetățenilor. Dată fiind volatilitatea pieței de energie și riscurile pe care aceasta le reprezintă pentru consumatori, în special cei vulnerabili, și pentru economie în ansamblu, este crucial să se găsească soluții rapide pentru a asigura stabilitatea și echilibrul. Acest fapt necesită adoptarea rapidă a unor măsuri, iar reducerea termenului de consultare publică poate facilita acest proces. În contextul prezentat, o atingere gravă adusă interesului public este generată de disfuncționalitățile pieței de energie electrice și gaze naturale, care ar putea duce la creșterea prețurilor, la diminuarea accesului la servicii esențiale și la instabilitate economică. Acest risc este suficient de mare pentru a justifica reducerea perioadei de consultare publică și adoptarea imediată a măsurilor necesare.

În consecință, având în vedere criteriile stabilite de lege și aplicându-le la situația de față, se impune reducerea termenului de consultare publică la 10 zile lucrătoare.

Proiectul de act normativ se încadrează în prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a fost publicat pentru dezbatere publică pe pagina de internet a Ministerului Energiei în data de 01.08.2023.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

7.3 Alte informații

Nu au fost identificate alte informații.

Secțiunea a 8-a:

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

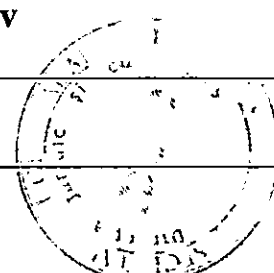
Ministerul Energiei și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale sunt instituțiile responsabile pentru raportarea măsurilor propuse prin prezentul act normativ în conformitate cu prevederile art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 186/2022 *privind unele măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2022/1.854 al Consiliului din 6 octombrie 2022 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie*

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

8.2 Alte informații

Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului pentru stabilirea unor măsuri bugetare privind utilizarea contribuției de solidaritate instituită prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 186/2022 privind unele măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2022/1854 al Consiliului din 6 octombrie 2022 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

ION-MARCEL CIOLOACU

